

עפ"ג (חיפה) 47238-07-14 - מדינת ישראל נ' עבד אל חכים איגאסי

עפ"ג (חיפה) 47238-07-14 - מדינת ישראל נ' עבד אל חכים איגאסי מחוזי חיפה

עפ"ג (חיפה) 47238-07-14

מדינת ישראל

נגד

עבד אל חכים איגאסי (אסיר)

בית המשפט המחוזי בחיפה

[02.10.2014]

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]

אברהם אליקים

בטינה טאובר

פסק דין

השופטת ב' טאובר:

הערעור בתמצית

1. בפנינו ערעור המדינה, (להלן: "המערערת"), על גזר דינו של בית המשפט השלום בחיפה (כבוד סגנית הנשיא, השופטת אורית קנטור), שניתן ביום 15.07.14 במסגרת ת"פ 5899-01-14, (להלן: "בית משפט קמא"). המשיב הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירה של שימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות-ריבוי עבירות-לפי סעיף 420 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, (להלן: "חוק העונשין"); קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות - ריבוי עבירות-לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין; וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות-ריבוי עבירות-לפי סעיף 415 סיפא + סעיף 25 לחוק העונשין. על המשיב, הושטו העונשים הבאים: מאסר בפועל לתקופה של 14 חודשים, שיחושבו החל מיום מעצרו 23.12.13 ומאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך שלוש שנים והתנאי הוא, כי לא יעבור המשיב כל עבירה בגינה הורשע.

הערעור מופנה כנגד קולת העונש.

כתב האישום המתוקן וההליך בבית משפט קמא

2. בישיבת יום 10.06.14, הודיעו הצדדים, כי הגיעו להסדר טיעון, במסגרתו הודה המשיב בעובדות כתב אישום מתוקן. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי בין החודשים ינואר 2013-דצמבר 2013, (להלן: "התקופה"), רכש המשיב עשרות פעמים מאתר אינטרנט המספק כרטיסי אשראי מזויפים, מאות כרטיסים מזויפים, בידעו, כי הם מזויפים. המשיב שילם כ- \$20-\$80 עבור כל כרטיס מזויף. סך הכל החזיק המשיב לאורך התקופה לפחות 150 כרטיסים מזויפים. במהלך התקופה השתמש המשיב בכרטיסים המזויפים וביצע או ניסה לבצע באמצעותם, לפחות 393 רכישות של מוצרים ושירותים שונים, במועדים ובמקומות שונים, הכל בכוונה להונות ולקבל דבר במרמה. סך הכל קיבל המשיב במרמה מוצרים ושירותים בשווי של כ- ₪ 65,000 וניסה לקבל במרמה מוצרים ושירותים בשווי של כ- ₪ 600,000.
- במעשיו המתוארים, הגיש המשיב מסמך מזויף או השתמש בו בדרך אחרת, בכוונה לקבל באמצעותו דבר וזאת בניסיונות מחמירות שמתבטאות בכמות השימושים וסכומי הכסף. בנוסף, קיבל המשיב כאמור במרמה מוצרים ושירותים בשווי של כ- ₪ 65,000 וניסה לקבל במרמה מוצרים ושירותים בסך של ₪ 600,000 וזאת בניסיונות מחמירות המתבטאות בכמות התקבולים וסכומיהם.
3. עוד באותו יום (10.06.14), ועל רקע הודאתו, הורשע המשיב בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן והתיק נדחה למועד אחר לצורך שימעת טיעוני הצדדים לעונש.
4. ביום 29.06.14, נשמעו טיעוני הצדדים לעונש, ובהמשך ביום 15.07.14, גזר בית משפט קמא דינו של המשיב והטיל עליו את העונשים המפורטים לעיל.
5. בית משפט קמא עמד בגזר דינו על חומרת מעשיו של המשיב, על הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות, שהינו ערך השמירה על רכושו של האחר ושמירה על מהלך עסקים וחיי מסחר תקינים, על מידת הפגיעה באותם ערכים חברתיים ועל הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כפי שהדבר התבטא בכתב האישום המתוקן, ולבסוף העמיד את מתחם העונש ההולם על עונש מאסר שנע בן 6 חודשים שבמקרים מסוימים ניתן להמיר בעבודות שירות לבין עונש מאסר בן 24 חודשים.
- אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הביא בית משפט קמא לחובתו של המשיב, את העובדה, כי לעבירות שביצע המשיב, קדם תכנון ותחכום. כן הביא בית משפט קמא בחשבון לחובתו של המשיב, את הנזקים הממוניים בעין שנגרמו כתוצאה מביצוע העבירות, כמו גם הנזקים הממוניים הפוטנציאליים והנזקים שאינם נזקי ממון ישירים.
- עוד קבע בית משפט קמא, כי אף שלנוכח העובדה, שמדובר במאות כרטיסי אשראי מזויפים אותם רכש המשיב בידעו, כי הם מזויפים ובביצוע לפחות 393 רכישות של מוצרים ושירותים שונים במועדים ובמקומות שונים כמפורט בנספח שצורף לכתב האישום המתוקן, יש לראות במעשי המשיב כריבוי עבירות, ראוי לגזור עונש כולל לכלל האירועים, שכן, לגישתו של בית משפט קמא, בפועל המתלונן הוא אחד - חברת האשראי - אשר אמורה לשאת בנזקים שנגרמו, ועל כן נקבע, כי למעשה מדובר ברצף עבירות על אותו ציר זמן ותוך שימוש באותם אמצעים.
- אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, ציין בית משפט קמא לזכותו של המשיב, את הודאתו בהזדמנות הראשונה, ובכך יש לראות לגישתו של בית משפט קמא נטילת אחריות מצדו של המשיב כמו גם גילוי חרטה, כן ציין בית משפט קמא לזכותו של המשיב, את שיתוף הפעולה שלו עם רשויות החקירה, את העובדה, כי אין לחובתו של המשיב הרשעות קודמות מכל סוג שהוא ואת הפגיעה הקשה שעלולה להיגרם למשיב ולבני משפחתו כתוצאה מהטלת מאסר מאחורי סורג ובריח.

תמצית טענות הצדדים

6. עיקר טענות המערערת כפי שעלו הן בהודעת הערעור שהוגשה מטעמה והן בטיעוניה בעל פה בפנינו ביום 18.09.14, מופנות כלפי קולת העונש שהוטל על המשיב, לרבות, מתחם העונש ההולם שנקבע על ידי בית משפט קמא אשר לגישת המערערת נוטה באופן מוגזם לקולא ואינו עומד בשום יחס לחומרת העבירות וריביון. לעמדת המערערת, מתחם העונש ההולם בנסיבות העניין, הוא בין 4 ל- 6 שנות מאסר ויש להשית על המשיב עונש בתוך מתחם זה. לעניין מדיניות הענישה הנוהגת במקרים מהסוג הנידון הפנתה המערערת לאסופה של פסקי דין, לרבות: ע"פ (ת"א) 70426/04 מכתבי ואח' נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו], (11.08.04); רע"פ 8744/04 מכתבי ואח' נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו], (03.11.04). בהקשר זה טענה המערערת, כי נסיבות המקרה דנן מחייבות ענישה מחמירה הנושקת לעונשים שהוטלו במסגרת הפסיקה אליה הפנתה.

עוד טענה המערערת, כי שגה בית משפט קמא עת לא ציין כנסיבות מחמירות את התקופה הארוכה, של כשנה, בה בוצעו העבירות, את הכמות הגדולה של עשרות רכישות שביצע המשיב, את הכמות הגדולה של לפחות 150 כרטיסים אותם החזיק המשיב, ואת הכמות הגדולה של לפחות 393 שימושים בהם. כן שגה בית משפט קמא לעמדת המערערת משלא נתן משקל מספיק לפגיעה בחיי המסחר התקינים. בנוסף לעמדת המערערת, לא היה מקום להתחשבות היתרה שגילה בית משפט קמא בנסיבותיו האישיות של המשיב, היינו לכך שהוא נעדר עבר פלילי, לכך שהודה בהזדמנות הראשונה והביע צער, לכך ששיתף פעולה עם רשויות החוק ולפגיעה שתיגרם למשיב ולבני משפחתו מהטלת עונש מאסר בפועל לתקופה ממושכת.

נוכח כל המפורט ביקשה המערערת לקבל את הערעור, לבטל את גזר דינו של בית משפט קמא, לקבוע כי מתחם העונש ההולם בנסיבות העניין הינו בן 4-6 שנות מאסר ולהשית על המשיב עונש בתוך מתחם זה.

7. בא כוח המשיב בטיעונו בעל פה בפנינו ביום 18.09.14, טען, כי הן מתחם העונש ההולם שנקבע על ידי בית משפט קמא והן העונש המתאים שנגזר על המשיב הינם ראויים בנסיבות המקרה דנן. לגישתו של בא כוח המשיב, אמנם על מתחם העונש ההולם להתחשב במספר הפעולות שנעשו על ידי המשיב, אולם, לצד זאת עליו להתחשב גם בעובדה, כי זוהי הרשעתו הראשונה של המשיב, ובעובדה, כי המשיב שיתף פעולה עם החוקרים וסיפר להם כיצד הפיק את הקוד הסודי עבור הכרטיסים שרכש, לרבות, ממי רכש אותם, ובפרט לאור העובדה, כי לא ננקטו הליכים כנגד אנשים אחרים שהיו מעורבים בעניין. אשר לאסופת הפסיקה אליה הפנתה המערערת, טען בא כוח המשיב, כי המדובר במקרים שנסבותיהם שונות מאלה העומדים בעניינינו, ועל כן לגישתו מתחם העונש ההולם שנקבע בנסיבות המקרה דנן הוא מתחם ראוי וכך גם העונש המתאים שנקבע בגדרי המתחם, ועל כן עתר בא כוח המשיב לדחיית הערעור והותרת פסק דינו של בית משפט קמא על כנו.

דיון והכרעה

8. עיקר המחלוקת בין הצדדים נסובה סביב מתחם העונש ההולם שנקבע על ידי בית משפט קמא וכפועל יוצא גם סביב העונש המתאים שנגזר על המשיב בגדרי המתחם. כאשר מחד טוענת המערערת, כי המדובר במתחם עונש המקל עם המשיב יתר על המידה ואינו מגלם את מדיניות הענישה הנוהגת ואת חומרת העבירות שביצע. מאידך טוען בא כוח המשיב, כי מדובר במתחם עונש הולם שהינו ראוי בנסיבות המקרה דנן ואין מקום להתערב בו.

9. אכן ככלל אין דרכה של ערכאת הערעור, הדנה בהשגות על עונש שנגזר על נאשם, לגזור מחדש את עונשו, אלא עליה לבחון את סבירות העונש שהוטל עליו. התערבות כאמור תיעשה במקרים חריגים, בהם נמצא, כי נפלה בגזר הדין טעות מהותית, או כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה הראויה. ראו: ע"פ 512/13 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], (04.12.13). בעניינינו, לאחר שעיינתי בגזר דינו של בית משפט קמא ובהודעת הערעור על נספחיה ולאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים בדיון שהתקיים בפנינו ביום 18.09.14, סבורה אני, כי המקרה הנדון נופל לגדרם של אותם מקרים חריגים המצדיקים את התערבותה של ערכאת הערעור.

10. תיקון 113 לחוק העונשין, קובע את העקרון המנחה בענישה שעניינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

11. בעניינינו, אין ולא יכולה להיות מחלוקת בדבר חומרת המעשים שביצע המשיב. מעין בכתב האישום המתוקן נשוא הערעור, עולה, כי המשיב פעל תוך תכנון מוקדם, בקדחתנות וללא לאות בביצוע עבירות מרמה, כשמטרתו הייתה לשלשל לכיסו במרמה כספים לא לו בדרך של רכישת מוצרים ושירותים שונים, כאשר כל האמצעים היו כשרים בעיניו לכך. מעשיו של המשיב מלמדים, כי מדובר בפעילות שיטתית בה נקט המשיב, במשך פרק זמן של שנה, במסגרתה עשה המשיב שימוש במסמכים מזויפים, רכש כרטיסי אשראי מזויפים ביוזעו שהם מזויפים וביצע או ניסה לבצע באמצעותם 393 מעשי מרמה בנסיבות מחמירות, כאשר רק המזל מנע ממנו לגרום לנזק ממוני גדול יותר. סבורני, כי על הענישה הנגזרת במקרים מהסוג הנדון לבטא סלידתה של החברה ממעשיהם של עברייני המרמה, ולהבהיר היטב, כי כספי הציבור אינם הפקר.

12. זאת ועוד, סבורני, כי העובדה שהמשיב לא יצר את הכרטיסים המזויפים, לא זייף אותם אלא רכש אותם מאתר אינטרנט אין בה כדי לשמש שיקול לקולא בקביעת מתחם העונש ההולם ואף לא בקביעת העונש המתאים בגדרי המתחם. בנוסף לטעמי, על בית משפט קמא היה לתת משקל משמעותי יותר למספר האירועים בהם נעברו העבירות ולפגיעה הקשה בביטחון הכלכלי ובחיי המסחר התקינים.

ערה אני לעובדה, כי הפסיקה אליה הפנתה בא כוח המערערת בטיעוניה שונה בנסיבותיה מנסיבותיו של מקרה זה, יחד עם זאת, אין בכך כדי להצדיק הקלה כה משמעותית בעונשו של המשיב. זאת ועוד, מהפסיקה אליה הפנתה המערערת ראוי ללמוד אודות התייחסותם המחמירה של בתי המשפט לעבירות מרמה וזיוף בכלל ולעבירות של מרמה וזיוף תוך שימוש בכרטיסי אשראי מזויפים בפרט.

13. על רקע האמור, סבורני, כי מתחם העונש ההולם שנקבע על ידי בית משפט קמא וכפועל יוצא העונש המתאים שנגזר על המשיב בגדרי המתחם, אכן נוטים באופן מובהק לקולא, ועל כן טעונים התערבות. לטעמי, נוכח ריבוי העבירות שביצע המשיב וחומרתן, לא ניתן היה לקבוע מתחם של עונש מאסר של 6 חודשים שיכול וירוצו בעבודות שירות כרף התחתון של המתחם, ובמקביל לא ניתן אף להסתפק בעונש של 24 חודשי מאסר ברף העליון של המתחם. זאת ועוד, לנוכח תכליתו של תיקון 113 לחוק העונשין אשר נועד להשיג בין היתר אחידות בענישה, על מתחם העונש ההולם שייקבע לבטא את האפשרות להטיל בעתיד עונשים חמורים יותר על נאשמים שנסיבותיהם יצדיקו זאת.

14. אשר על כן, מתחם העונש ההולם את נסיבות העבירות הנדונות נע בין 24 חודשי מאסר ל- 48 חודשי מאסר בפועל. אשר לעונש המתאים למשיב בגדרי המתחם, סבורני, כי בנסיבות העניין ותוך התחשבות בעובדה שזוהי הרשעתו הראשונה של המשיב בפלילים, הודאתו של המשיב בהזדמנות הראשונה ושיתוף פעולתו של המשיב עם רשויות החקירה, יש להעמיד לטעמי את העונש המתאים למשיב בגדרי המתחם על עונש מאסר של 26 חודשים.

15. בהינתן כל האמור, אציע לחבריי לקבל את הערעור, להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא, לקבוע, כי מתחם העונש ההולם שנקבע על ידי בית משפט קמא נוטה לקולא, וכי מתחם העונש ההולם את נסיבות המקרה דנן נע בין 24 חודשי מאסר ל- 48 חודשי מאסר בפועל. בהתאם אציע לחבריי להטיל על המשיב עונש מאסר בפועל של 26 חודשים אשר יחושבו החל מיום מעצרו 23.12.13.

יתר חלקי גזר הדין יותרו בעינם ללא שינוי.

בטינה טאובר, שופטת

השופט ר' שפירא, סגן נשיא [אב"ד]:

אני מסכים. אוסיף כי אלמלא ההלכה כי ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם שבפניה, הייתי מציע לגזור על המשיב עונש חמור אף יותר.

בעולם המסחר הנוהג היום, השימוש בכרטיסי אשראי הוא הכלי המרכזי לביצוע עסקאות. פגיעה באמינות אמצעי התשלום המרכזי בכלכלה ובשיטת המסחר המודרנית פוגעת בציבור הרחב. כך יש לראות את העבירות שביצע המשיב, שפגיעתן בציבור הרחב עולה על השווי הכלכלי הישיר של מעשי הגניבה שביצע, ובהתאם גם מתחם העונש ההולם שיש לקבוע ולהחיל על מעשיו.

על כן סבור אני כי טעה בית משפט קמא כאשר הקל עם המשיב בצורה חריגה, המצדיקה את התערבותנו.

רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]

השופט א' אליקים:
אני מסכים.

אברהם אליקים,
שופט

הוחלט כאמור בפסק דינה של השופטת טאובר.
אנו מתערבים בגזר דינו של בית משפט קמא, באופן שבו במקום המאסר שגזר בית משפט קמא, ייגזר על המשיב עונש של 26 חודשי מאסר לריצוי בפועל, שמנינם מיום 23.12.13, מועד מעצרו.
יתר חלקי גזר הדין יישארו בעינם ללא שינוי.
ניתן היום, ח' תשרי תשע"ה, 02 אוקטובר 2014, במעמד הצדדים ובאי כוחם.